

موضوع: تعیین جهت قبله

مسلمانان برای ادای فریضه نماز، ذبح حیوانات، دفن مردگان، خوابانیدن افراد محتضر و نیز امور دیگری در حد استحباب لازم است جهت قبله را در محلی که حضور دارند به درستی تعیین کنند (اگرچه بسیاری از فقها لااقل در مورد نمازهای واجب، انحراف از قبله را تا حدود ۴۵ درجه قابل قبول دانسته‌اند).

انسان می‌تواند با مشاهده مناره‌های مساجد (۲مناره) که غالباً عمود بر قبله و البته گاهی هم هردو در جهت قبله ساخته شده‌اند جهت قبله را پیدا کند. همچنین با در نظر گرفتن آنکه در قبور، قبله عمود بر جهت قبر است (البته مرده را به پهلوئی راست رو به قبله دفن می‌کنند) جهت قبله را پیدا نماید، و نیز هنگام ظهر شرعی اگر انسان در ایران رو به خورشید بایستد، با کمی انحراف به طرف چپ می‌تواند بطور تقریبی قبله را تعیین نماید.

با توجه به نیاز جامعه مسلمانان، از صدر اسلام تاکنون، دانشمندان مختلف به اندازه‌گیری زاویه انحراف قبله با شمال و جنوب جغرافیایی و مغناطیسی پرداخته‌اند و وسایل خاصی مثل قبله‌نما را براساس همین زاویه انحراف با استفاده از قطب‌نما که شمال و جنوب مغناطیسی زمین را نشان

می‌دهد ساخته‌اند که امروزه استفاده از آن‌ها آسان و قابل اعتماد است. ذکر نکته‌ای در این‌جا مهم و سودمند است و آن، این‌که قبله کسی که در مسجدالحرام حضور دارد دقیقاً خانه کعبه است لذا در هر جای مسجدالحرام باید برای استقبال از قبله، رو به خانه کعبه قرار بگیرد. اما قبله کسانی که در نقاط مختلف مکه و اطراف آن حضور دارند، مجموعه مسجدالحرام است و قبله کسانی که در خارج از مکه بخصوص هرچه دورتر، حضور دارند شهر مکه می‌باشد.

هر سال در چهار روز درست در زمان ظهر شرعی در مکه، خورشید عمود بر خانه کعبه قرار می‌گیرد و این یک فرصت خوب برای تصحیح قبله است. این چهار روز عبارتند از ۶ و ۷ خرداد درست هنگامی که در ایران به ساعت رسمی ۱۳ و ۴۸ دقیقه است، همچنین در روز ۲۴ و ۲۵ تیر درست هنگامی که ساعت رسمی ایران ۱۳ و ۵۷ دقیقه را نشان می‌دهد. تأکید بر ساعت رسمی با توجه به قانون یک ساعت به جلو کشیدن ساعت در ۶ ماه اول سال می‌باشد.